

LLIMIANA

Llimiana convertirà una escola tancada en habitatge de lloguer

Per atreure població el consistori rehabilita un edifici que no s'usa des de fa mig segle

A començaments de segle, de tornada d'un viatge per Europa, s'emporta dos desenganys que no havia vist venir: Mournier li demana el divorci i, amb ell, la meitat de la fortuna i, pràcticament de manera simultània, s'adona que el negoci pateix fortes tensions financeres. El pallarès va intentar deixar-ho tot lligat abans de morir, el 15 de juliol del 1906. Tanmateix, el pla no va sortir del tot com havia previst; entre altres coses, perquè els deutes es van menjar un terç de l'herència.

Al testament llega el 50% de la fortuna a Laura Mournier, que l'any següent es casaria amb Saridakis, 24 anys menor que ella (56 per 32). Es van conèixer mentre dissenyava la decoració del palau que ella s'havia construït a Valparaíso, i que es va convertir en una espècie de centre de la faràndula.

L'altra meitat, després d'apartar un 2% per a centres assistencials, la va dividir entre els seus fills (30%), altres branques de la família i alguns polítics, un vincle que va tenir potents efectes secundaris, com l'escàndol que va provocar el préstec de 500.000 lliures que el ministeri d'Hisenda pel que sembla després de la intervenció del titular d'Interior, amic i soci de Granja, va vehicular cap a la salnitrosa a través del Banc Central ja el desembre del 1907. "El Govern va fer l'operació per salvar la salnitrose, però això va generar un tremend enrenou", senala Farràs. Mentrestant, el deteriorament de les relacions laborals a la companyia va derivar en una vaga general que aquest ministre va reprimir amb tal brutalitat que, després de segar la vida de més de 2.500 obrers, va quedar gravada en la memòria

collectiva de Xile. Tant que Quilapayún la va musicar en el seu *Cantata de Santa María de Iquique*: "Diremos la verdad / verdad que es muerte amarga / de obreros del salar."

Mournier i Saridakis van viatjar a Europa i es van instal·lar a Palma el 1922. Tres anys després inauguraven Marivent, que els hereus del grec van cedir el 1965, després de la seua mort, a la diputació de Mallorca amb la condició que hi allotgés un museu. El franquisme el va cedir a Joan Carles de Borbó com a casa d'estiueig en una operació de promoció turística que els tribunals balears van ordenar revertir als anys 80 i que el Suprem acabaria avalant: "L'ús com a residència de la família reial del Palau de Marivent ha passat a ser el prevalent i determinant" i havia generat "incompatibilitat" amb el museu, va sentenciar.

E.B.D.

Encara que en aquella dècada va perdre un terç de la seua població, 83 habitants de 255, Llimiana va sobreviure al tancament de l'escola d'Els Masos el 1975. El cens s'ha reduït des d'aleshores a poc més de la meitat (133 veïns el 2023), tot i que en realitat al poble viu la meitat d'aquesta xifra. "A l'hivern som al voltant de 60 entre el poble i les masies", explica l'alcaldessa, María Jose Pérez, que ha vist en la rehabilitació d'aquest edifici, al pati del qual l'òxid del tobogan i els gronxadors dona fe del prolongat abandó que ha patit, una via per intentar atreure pobladors.

"Començarem les obres per rehabilitar l'antiga escola i disposar d'un habitatge de lloguer social", explica Pérez, que recorda que "l'edifici ha estat aturat" des que el ministeri d'Educació va ordenar-ne el tancament a finals de l'any 1975.

La dotzena d'escolars que hi havia al centre, i que rebia d'un únic mestre els ensenyaments de la recent EGB (Educació General Bàsica, implantada el 1970), va agafar a Lli-

Els gronxadors de l'escola de Llimiana fa dècades que no es fan servir.

miana les vacances de Nadal i va tornar a classe a primers de gener a Tremp.

"La idea és que pugui venir a viure gent a aquesta casa", assenyala l'alcaldessa. La previsió és que pugui estar disponible en un termini de sis mesos, a començaments de la primavera vinent.

Les obres seran possibles gràcies a una subvenció de gairebé 100.000 euros que

l'ajuntament de Llimiana ha rebut d'un programa d'accions contra la despoblació de la diputació de Lleida. El consistori de Gavet de la Conca ha rebut una ajuda similar del mateix projecte.

L'edifici de l'antiga escola, que va funcionar com a tal durant vint anys, es troba al costat del Mas de Solduga, un nucli d'habitatges situat a la zona nord-oest del poble.

ESDEVENIMENT

El poble acull la Fira del Mostillo el cap de setmana vinent

■ Llimiana acollirà dissabte vinent a la tarda i diumenge la quinzena edició de la Fira del Mostillo, que té a aquest producte típic de la rebosteria local com a eix. Més de trenta parades es distribuiran pels carrers de la localitat, que disposarà d'una zona d'aparcament i d'un servei de cotxe per atansar-hi la gent gran.

El programa inclou degustacions, un ball de fira, diversos tallers –entre els quals un sobre l'elaboració del mostillo– i sortejos, tant per als assistents, que optaran a una cistella amb productes, com per als expositors.

Breus

Rialp. Nilak estrena el primer dels seus set espectacles al Sobirà

El Projecte Nilak, creat fa quatre anys per atansar les arts escèniques a pobles que no disposen d'espais estables per al teatre o el circ, va iniciar divendres un programa de set actuacions a Rialp, que acabarà el dia 14.

La Pobleta de Bellveí. Èxit de pública la Fira Ramadera

La Pobleta de Bellveí, al Pallars Jussà, va obrir ahir la seua Fira Ramadera, en la qual per primera vegada hi haurà presència de bestiar boví. El certamen, que acaba avui, inclou l'exposició *La ramada de la Serra* al Museu Hidroelèctric.

Tremp. Mor el sastre i activista cultural pallarès Conrad Muntada

El sastre, artista i activista cultural pallarès Conrad Muntada (Senterada, 1930) va morir divendres passat. Des dels 10 anys establert a Tremp, va seguir els passos professionals dels seus pares com a sastre, malgrat que sempre es va distingir en l'àmbit cultural, ja sigui en la pintura, l'escenografia o el teatre amateur, convertint-se en un referent cultural a la capital del Pallars Jussà. També havia col·laborat amb el desaparegut artista d'Àger Benet Rossell. Era pare de l'actor, dramaturg i professor de l'Aula de Teatre de Lleida Eduard Muntada.

La Torre de Capdella. Projecten una gosserra municipal a Molinos

L'ajuntament de la Torre de Capdella ha iniciat els tràmits per construir una gosserra municipal, que s'ubicarà al nucli de Molinos. El consistori ha obert un procés per expropiar a l'empresa Endesa i a la Societat de Caça i Pesca del Flamisell dos finques que sumen 8.600 metres quadrats i que valora inicialment en 5.184 euros.

CEDIDA PER SISCO FARRÀS

EDGAR ALDANA